

Резюме

Лук'янець О. О. Особиста участь підозрюваного, обвинуваченого у захисті своїх прав після завершення досудового розслідування.

Стаття присвячена дослідженню норм чинного кримінального процесуального законодавства України в межах захисту прав та законних інтересів підозрюваним, обвинуваченим самостійно, у разі відмови від захисника, після завершення досудового розслідування. Розглянуто деякі «підводні камені» такого захисту. Приділено увагу залученню стороною обвинувачення міжнародного досвіду Європейського суду з прав людини щодо роз'яснення підозрюваному, обвинуваченому всієї повноти обвинувачень проти нього.

Ключові слова: захист підозрюваним, обвинуваченим себе самостійно, сторона обвинувачення, повідомлення про підозру, ознайомлення з матеріалами кримінального провадження, правова позиція.

Резюме

Лукьянец А. А. Личное участие подозреваемого, обвиняемого в защите своих прав после завершения предварительного следствия.

Статья посвящена исследованию норм действующего уголовного процессуального законодательства Украины в пределах защиты прав и законных интересов подозреваемым, обвиняемым самостоятельно, в случае отказа от защитника, после завершения предварительного следствия. Рассмотрены некоторые «подводные камни» такой защиты. Уделено внимание привлечению стороной обвинения международного опыта Европейского суда по правам человека, по разъяснению подозреваемому, обвиняемому всей полноты обвинений против него.

Ключевые слова: защита подозреваемым, обвиняемым себя самостоятельно, сторона обвинения, уведомление о подозрении, ознакомление с материалами уголовного производства, правовая позиция.

Summary

Lukyanets O. Personal participation of the suspect, accused in protecting his rights after the preliminary investigation.

The article is devoted to investigation norms of the effective criminal procedural legislation of Ukraine within the protect rights and legal interests of the suspect, accused themselves, in case of refusal of defense counsel after the pretrial investigation. Examined some of the pitfalls of such protection. Attention is paid to the involvement of by the prosecution of international experience of the European Court of Human Rights, regarding the clarification to the suspect, accused of full accusations against him.

Key words: protection of suspects, by the accused themselves, the prosecution, notification of suspicion familiarization with the materials of criminal proceedings, the legal position.

УДК 343.85

Ю. О. ОБЕРЕМКО

Юлія Олексіївна Оберемко, здобувач Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПРН України

ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНЕ ЗАПОБІГАННЯ УМИСНИМ ВБИВСТВАМ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ З КОРИСЛИВИХ МОТИВІВ

У кримінологічній літературі під загальносоціальним запобіганням злочинності розуміється взаємозумовлена діяльність держави та громадськості, яка безпосередньо не спрямована на усунення причин кримінальних правопорушень, але сприяє створенню позитивних умов, які знижують ступень дії криміногенних чинників та поступово витісняють їх із суспільного життя¹. Об'єктом запобіжного впливу при загальносоціальному запобіганні виступають явища та процеси, що негативним чином позначаються на індивідуальній та колективній суспільній свідомості. Звідси, загальносоціальне запобігання умисним вбивствам із корисливих мотивів має бути спрямоване на нейтралізацію негативних явищ і процесів, що призводять до деформації колективної свідомості молоді та викликають у неї мотивацію до незаконного збагачення насильницьким шляхом. Йдеться про створення сприятливих соціально-економічних, соціально-культурних, морально-психологічних й побутово-дозвільних умов для повноцінного соціального становлення й розвитку молоді, а також подолання ілюзії безкарного незаконного збагачення.

Питанням загальносоціального запобігання корисливо-насильницької злочинності приділяли увагу такі вчені, як: Г. А. Аванесов, В. В. Голіна, Б. М. Головкін, О. М. Ігнатів, А. В. Півень та інші. Основне завдання загальносоціального запобігання умисним вбивствам із корисливих мотивів полягає у формуванні правової культури недоторканості чужої власності та не порушення права на життя особи. Тому, **метою статті** є аналіз комплексу багатопланових заходів, спрямованих на розширення легальних можливостей для підвищення рівня доходів, а також на подолання традицій незаконного збагачення серед молоді, у тому числі насильницьким шляхом.

© Ю. О. Оберемко, 2016

Погіршення умов життя і зниження рівня доходів населення вкрай звузили можливості легальних заробітків, що призвело до масового залучення молоді до злочинної діяльності корисливої спрямованості, у тому числі незаконного заволодіння майном насильницьким шляхом. Ринковий формат суспільних відносин формує нові життєві пріоритети і цілі життєдіяльності молоді, а саме необмежене споживання матеріальних благ та швидке досягнення багатства без належних трудових зусиль. Соціально невлаштована молодь розглядає ідею досягнення багатства нетрудовим шляхом як шанс одномоментно стати багатим і успішним, або хоча б на деякий час розширити досі недосяжні споживацькі можливості, відчутти «смак» життя, перевагу над іншими. Соціолог Р. К. Мертон, досліджуючи соціально-культурні витоки девіантної поведінки, зазначає, що антисоціальна поведінка набуває значних масштабів тоді, коли система культурних цінностей звеличує понад усе певні символи успіху, зокрема матеріальні, у той час як соціальна структура суспільства обмежує або повністю усуває доступ до загальноприйнятних засобів оволодіння такими символами². Отже, діяльність держави повинна бути спрямована на створення таких економічно сприятливих умов існування населення, які б дали змогу знизити серед молоді попит на багатство нетрудовим шляхом, виробити неприйнятне ставлення до усіх способів насильницького збагачення.

Нині існує низка нормативно-правових документів, які врегульовують питання державної молодіжної політики в Україні, серед них: закони України «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні»³, «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»⁴, Укази президента України «Про першочергові заходи щодо реалізації державної молодіжної політики та підтримки молодіжних громадських організацій»⁵, «Про заходи щодо забезпечення працевлаштування молоді»⁶, «Про стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року»⁷, Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2016–2020 роки⁸ тощо. Так, на перший погляд, у державі створена сильна законодавча база у сфері молодіжної політики, однак насправді окремі її положення мають декларативний характер. Про це свідчать ті негативні тенденції, які останніми роками простежуються у сфері освіти та професійної підготовки, працевлаштування та соціального захисту молоді. Тому, заходи загальносоціального запобігання досліджуваної нами категорії злочинів у даній сфері мають бути спрямовані на: *покращення освітньо-професійної підготовки молоді, а також зайнятості та її соціального захисту.*

У сфері освітньо-професійної підготовки необхідно вжити заходів для того, щоб зробити всі рівні освіти доступними для молоді незалежно від її соціального становища. Нині не є секретом, що вступити до вищого навчального закладу мають можливість переважно молоді люди з матеріально забезпечених сімей, батьки яких мають відповідний соціальний статус. Дійсно, у навчальних закладах всіх рівнів акредитації формально існують пільгові, бюджетні місця, але соціально незахищені категорії молоді не можуть на них розраховувати через корумпованість та продажність системи освіти. Усвідомлюючи це, більшість навіть не виявляє бажання продовжувати позашкільне навчання. Так, наприклад за даними проведеного соціологічного дослідження «Молодь України – 2015», майже кожен п'ятий опитаний респондент віком 14–35 років не планує продовжувати навчання, оскільки впевнений, що в Україні неможливо безкоштовно вступити до того бажаного навчального закладу, а тих грошей, що вони мають, все одно не вистачає⁹. У зв'язку з цим, система освіти вимагає суттєвого реформування. Слід вжити заходів щодо: подолання корупційних проявів у навчальних закладах; збільшення державних замовлень на ті професії, які нині визнаються найбільш престижними; поліпшення умов вступу для малозабезпечених категорій молоді; надання талановитій молоді першочергового права на вступ (за результатами наукових конкурсів, олімпіад тощо); запровадження спрощеної (безвідсоткової) системи кредитування навчання.

Окрім цього, на пильну увагу з боку держави заслуговує та категорія молоді, яка націлена на здобуття професійно-технічної освіти. На жаль, на сьогодні ми спостерігаємо, як професійно-технічні заклади перебувають на межі закриття через брак коштів на їх фінансування. Незабаром може скластися ситуація, коли молодь із малозабезпечених сімей не зможе отримати робітничі професії. Тому, вкрай важливо вжити таких заходів, які б сприяли не лише збереженню системи професійно-технічної освіти, а й її удосконаленню. Цього можна досягти шляхом збільшення державного замовлення на підготовку робітничих кадрів, а отже, і збільшення обсягів державного фінансування професійно-технічної освіти; впровадження новітніх програм професійного навчання для підвищення професійного рівня випускників професійно-технічних навчальних закладів; запровадження безкоштовних курсів підвищення кваліфікації і перепідготовки молодих фахівців, а також шляхом популяризації робітничих професій.

Поряд із реформуванням системи освіти, вирішенню підлягає проблема *зайнятості та соціального захисту молоді* в Україні. Істотну частину безробітної молоді складають випускники професійно-технічних та вищих навчальних закладів, що здобули професію і вперше виходять на ринок праці¹⁰. За даними Державної служби статистики України, у 2015 р. рівень безробіття серед осіб віком 15–29 років становив 33,4 % і був більш як у двічі вищий, ніж цей показник серед всіх вікових груп, а вже у І кв. 2016 р. офіційний статус безробітного в державній службі зайнятості мали 282,0 тис. осіб віком до 35 років¹¹. Нагадаємо, що, за нашими дослідженнями, 73,3 % засуджених за вчинення умисних вбивств з корисливих мотивів мали статус безробітних і офіційного джерела прибутку на момент вчинення злочину не мали. Через відсутність практичних навиків роботи, молоді випускники не витримують конкуренції з більш досвідченими працівниками, а роботодавці звісно ж віддають перевагу останнім. Окрім цього, проведені у 2015 р. соціологічні опитування серед молоді показали, що однією з причин безробіття більшості респондентів є звільнення з попереднього місця роботи внаслідок скорочення штату або закриття підприємства¹². З огляду на це, для підвищення рівня

економічної активності та подолання безробіття в молодіжному середовищі необхідно: забезпечити виконання державою, взятого на себе зобов'язання щодо надання першого робочого місця випускникам вищих навчальних закладів; вжити заходів щодо заохочення підприємств, установ, організацій незалежно від виду діяльності – запровадити додаткові робочі місця; створити сприятливі умови для зайняття легальною підприємницькою діяльністю; організувати оплачувані громадські та інші види робіт тимчасового характеру із залученням молоді; вжити заходів, спрямованих на збалансування ринку освітніх послуг та ринку зайнятості серед молоді; налагодити взаємозв'язки між Центром зайнятості та роботодавцями щодо підбору працівників та працевлаштування молодих спеціалістів; забезпечити молоді соціальний захист, що передбачений загальнодержавним соціальним страхуванням у разі настання безробіття; ініціювати розробку державних та регіональних цільових програм, що сприятимуть реалізації державної молодіжної політики в сфері зайнятості, забезпечити їх фінансування та виконання.

Одним із напрямів соціального захисту молоді є підтримка молодих сімей. Відсутність економічної стабільності та соціальна малозахищеність призвели до того, що молоді люди зовсім по-іншому стали сприймати інститут сім'ї та шлюб. Більшість сучасної молоді не сприймає сім'ю як першооснову морального та духовного розвитку, а тому й бажання вступати в офіційний шлюб вони не виявляють. Натомість до їх пріоритетних цілей належать кар'єрні звершення та отримання достатньої кількості грошей. Відповідь на питання: «Чому матеріальні цінності переважають над духовними?» – досить проста. Нині, на шляху до створення сім'ї, молоді люди стикаються із низкою труднощів, у першу чергу, матеріального характеру. Так, наприклад, за результатами попередніх досліджень, кожна п'ята пара, яка проживає в незареєстрованому шлюбі, офіційно не реєструє його через відсутність коштів на придбання житла¹³. Саме тому, вкрай важливо з боку держави приділити увагу вирішенню житлової проблеми серед молоді. Для цього пропонуємо: забезпечити молоді сім'ї тимчасовим соціальним житлом; гарантувати молодим сім'ям право на отримання земельної ділянки для індивідуального житлового будівництва; вжити заходів для поліпшення житлових умов молодих сімей шляхом розвитку довгостроково молодіжного кредитування для придбання житла на вторинному ринку; посприяти молодим сім'ям у розвитку сімейного бізнесу шляхом пільгового кредитування; гарантувати молодим спеціалістам, що працюють у державних установах, право на приватизацію державного житлового фонду. Окрім цього, необхідно вжити заходів, спрямованих на відновлення та утвердження високого соціального статусу сім'ї у молодіжному середовищі шляхом: пропаганди статусу материнства та батьківства в засобах масової інформації; надання консультативної допомоги молоді, яка планує створити сім'ю; запровадити в загальноосвітніх закладах спеціальні навчальні курси із роз'яснення норм сімейного права. Доки у процесі формування цілей та основних завдань соціальної і молодіжної політики не буде визначено пріоритетність та соціальну значущість сім'ї, очікувати на вихід із соціальної і економічної кризи не варто¹⁴. Тому держава зі свого боку має вжити всіх заходів для того, щоб сприяти формуванню у молоді стійкої позитивної мотивації на створення сім'ї.

Важливу роль у запобіганні умисним вбивствам із корисливих мотивів відіграє створення сприятливих морально-психологічних та соціально-культурних умов існування молодіжного середовища. Сучасна молодь характеризується низьким рівнем моральності та духовності. Все частіше ми спостерігаємо випадки неповаги та проявів агресії до оточуючих з боку представників молодого покоління. Традиційні моральні цінності більше не сприймаються ними належним чином. Підвищення рівня корисливо-насиленої злочинності та загальне знецінення людського життя є яскравими прикладами цього. Натомість така популярна сьогодні західноєвропейська модель життя, яка зводиться передусім до споживання у широкому розумінні цього слова та отримання якомога більше матеріальних благ, активно засвоюється та підтримується молоддю. Людина та її життя поступово втрачають статус найвищої соціальної цінності, а гроші навпаки є мірою особистісної значущості. Якщо раніше молоде покоління засвоювало моральні норми та ідеали із первинного інституту соціалізації – сім'ї, то зараз воно орієнтується на норми та традиції близького побутового оточення, які найчастіше є аморальними. Тому держава поряд із вирішенням наявних соціально-економічних проблем має спрямувати свої зусилля на підвищення рівня законслухняності громадян у цілому й молоді зокрема. Для цього пропонуємо такий комплекс морально-психологічних та соціально-культурних заходів.

По-перше, необхідно щоб у суспільстві в цілому сформувалось стійке усвідомлення того, що людина, її життя та здоров'я, недоторканість та власність – визнаються найвищою соціальною цінністю. Розвивати та виховувати шанобливе ставлення до іншого у свідомості людини слід ще з раннього дитинства. З цією метою доцільним було б у загальноосвітніх навчальних закладах запровадити спеціальні культурно-освітні програми для дітей. Позитивний профілактичний ефект мало б видання та безоплатне поширення книжкової продукції серед молоді та молодих сімей з питань виховання дітей. Держава має докласти максимальних зусиль для того, щоб підняти на гідний рівень галузь культури і мистецтва для забезпечення культурних потреб молоді. Слід вжити заходів щодо схвалення тих соціальних програм, метою яких є сприяння морально-духовному розвитку молоді. До таких зокрема належать: Загальнодержавна цільова соціальна програма патріотичного виховання населення на 2013–2017 роки; Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні тощо.

Проблема формування духовних цінностей може бути вирішена і шляхом залучення церкви та поширення релігійних канонів у молодіжному середовищі. Адже, в основі християнських вчень лежать універсальні, загальнолюдські цінності: любов, мир, співчуття, толерантність та ін.

По-друге, необхідно обмежити негативний вплив засобів масової інформації на свідомість молоді. Беззаперечний факт, що мережа Інтернет є майже основним джерелом, з якого молоді люди отримують інфор-

мацію різного змісту. Проблема телевізійного та інтернет-насильства сьогодні набула надзвичайно великих масштабів. Більшість сучасних телевізійних програм містять сюжети насильницького, кримінального або порнографічного змісту. Існує безліч випадків, коли перегляд сцен насилля орієнтує молодь на агресивну модель поведінки, яку вони використовують у повсякденному житті. Для того, щоб захистити і без того вразливу свідомість молоді від негативного впливу ЗМІ, необхідно заборонити виготовлення та поширення друкованих видань, а також відеороликів у мережі Інтернет, які пропагують культ насильства та жорстокості, а також містять матеріали порнографічного змісту. Слід удосконалити законодавство, яким регулюється діяльність засобів масових комунікації, щодо посилення відповідальності за порушення заборони на трансляцію та перегляд певних видів фільмів та відео. Окрім цього, необхідно заборонити поширені нині «чати» та «інтернет-форуми», присвячені обговоренню наявних злочинних культур, азартних ігор та наркотиків.

По-третє, необхідно вжити заходів, спрямованих на подолання наявного в суспільстві правового нігілізму. Низький рівень правової культури, чисельні випадки порушення прав та інтересів людини зумовили поширення в суспільстві відчуття вседозволеності та безкарності. Отож, треба почати із підвищення рівня правосвідомості та правової культури громадян. З цією метою доцільно поширювати через засоби мас-медіа інформацію щодо правового виховання населення. Доречним було б розробити та затвердити комплексну державну програму правового виховання та культури населення. Необхідно відновити довіру громадян до держави, правоохоронних органів та державних чиновників, які мають виступати взірцем правомірної поведінки.

З метою запобігання криміналізації молодіжного середовища *необхідно створити сприятливі побутово-дозвільні умови* розвитку молоді. Дозвілля молоді – це невід’ємна складова соціального становлення та розвитку особистості, спосіб самовираження¹⁵. Для того, щоб відволікти увагу молоді від вуличного, кримінального способу життя, необхідно запропонувати їм альтернативні, корисні способи проведення вільного часу. Держава має вжити заходів, спрямованих на реалізацію програм залучення молоді до здорового способу життя та зайняття спортом. Слід забезпечити молоді рівні умови доступу до спортивно-оздоровчих та культурно-розважальних закладів та установ. Так, в Указі Президента «Про Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту» з метою формування в молоді сталих традицій та мотивацій щодо фізичного виховання і масового спорту як важливого чинника забезпечення здорового способу життя зазначається про необхідність: створення мережі сучасних спортивних споруд; удосконалення системи фізичного виховання у закладах дошкільної, загальноосвітньої, професійно-технічної та вищої освіти; реформування системи фізичної підготовки та масового спорту на підприємствах, установах та організаціях; стимулювання розвитку ринку оздоровчих, рекреаційних та реабілітаційних послуг, гарантування їх доступності та якості; створення умов для залучення до спорту соціально незахищених верств населення; підготовку за державним замовленням фахівців у навчальних закладах за напрямом «Фізична культура і спорт» та підвищення їх кваліфікації тощо¹⁶. Залученню молоді до здорового способу життя сприятиме і ведення розгорнутої інформаційно-пропагандистської роботи через засоби масової інформації, а також розвиток індустрії спортивно-оздоровчого відпочинку та молодіжного туризму.

На особливу увагу заслуговують заходи, спрямовані на *запобігання алкоголізації та наркотизації* молодіжного середовища. Нагадаємо, що, за даними проведених нами досліджень, 52,1 % осіб засуджених за вчинення умисних вбивств із корисливих мотивів мали алкогольну або наркотичну залежність. Статистичні дані Всесвітньої організації охорони здоров’я засвідчують, що наша держава посідає перше місце у світі за рівнем споживання алкоголю дітьми та молоддю. Так, 40 % молоді віком 14–18 років вже залучені до систематичного вживання алкоголю, а заборона на продаж алкогольних напоїв особам віком до 18 років – існує лише на папері¹⁷. Звісно ж, певна робота в цьому напрямі з боку держави ведеться, однак вона не має системного характеру та здебільшого націлена на запобігання поширенню наркоманії. З цією метою була схвалена «Стратегія державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року», яка передбачає комплекс заходів, спрямованих на зменшення обсягів незаконного обігу наркотиків, зниження попиту на них та подолання наркоманії¹⁸.

Для того, щоб зменшити кількість алко- і наркозалежної молоді пропонуємо такі заходи загальносоціального характеру: запровадити у загальноосвітніх навчальних закладах програми профілактики вживання алкогольних напоїв та наркотичних засобів; вести протиалкогольну та протинаркотичну пропаганду шляхом поширення інформації щодо формування в населення негативного ставлення до алкоголю та наркотиків; вжити заходів, спрямованих на раннє виявлення осіб, схильних до зловживання алкоголем або наркотиками та надання їм реабілітаційної допомоги; посилити відповідальність за продаж особам, що не досягли 18-річного віку, алкогольних напоїв; надавати фінансову державну допомогу громадським організаціям та об’єднанням, які займаються антиалкогольною та антинаркотичною діяльністю; забезпечити державну підтримку наукових досліджень, спрямованих на розробку новітніх форм та методів профілактики та реабілітації алко- і наркозалежних осіб; ініціювати розробку та прийняття законопроекту «Про запобігання та профілактику алкоголізму». Зазначені вище заходи допоможуть знизити рівень вживання алкогольних напоїв та наркотичних засобів серед молоді та сприятимуть загальному оздоровленню молодіжного середовища.

Таким чином, реалізація запропонованого комплексу загальносоціальних заходів дасть змогу створити сприятливі умови для повноцінного розвитку молоді та обмежить дію тих негативних явищ та процесів, що зумовлюють криміналізацію молодіжного середовища.

- ¹ Аванесов Г. А. Криминология и социальная профилактика: учебник / Г. А. Аванесов. – М.: Академия МВД СССР, 1980. – С. 399.
- ² Мертон Р. Социальная структура и аномия // Социология преступности (Современные буржуазные теории). – М.: Пресс, 1966. – С. 299–313.
- ³ Декларація про загальні засади державної молодіжної політики в Україні // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 16. – Ст. 166.
- ⁴ Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні : Закон України від 05.02.1993 р. № 2998-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 16. – Ст. 167.
- ⁵ Про першочергові заходи щодо реалізації державної молодіжної політики та підтримки молодіжних громадських організацій : Указ Президента України від 06.10.1999 №1284/99 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 40. – Стор. 34.
- ⁶ Про заходи щодо забезпечення працевлаштування молоді : Указ Президента України від 06.10.1999 № 1285/99 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 40. – Стор. 34.
- ⁷ Про стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року: Указ Президента України від 27.09.2013 р. № 532/2013 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 76. – Ст. 2815.
- ⁸ Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2016–2020 роки : схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 р. № 1018-р // Офіційний вісник України. – 2015. – № 80. – Ст. 2683.
- ⁹ Молодь України – 2015. – К.: ІП «ГФК ЮКРЕЙН». – С. 23.
- ¹⁰ Іваницька С. Б., Мороховець І. О. Проблема безробіття молоді України // Ефективна економіка. – 2015. – № 9. – С. 1–6.
- ¹¹ Молодь на ринку праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dcz.gov.ua/statdatacatalog/document?id=350805> – Назва з екрана.
- ¹² Молодь України – 2015. – К.: ІП «ГФК ЮКРЕЙН», 2015. – С. 29.
- ¹³ Сім'я та сімейні відносини в Україні: сучасний стан і тенденції розвитку. Авторський колектив під керівництвом акад. НАН України Лібанової Е. М. – К.: ТОВ «Основа-принт». – С. 115–121.
- ¹⁴ Національно-патріотичне виховання – державний пріоритет національної безпеки. Щорічна доповідь Президенту України, Верховній Раді України про становище молоді в Україні (за підсумками 2014 року) / Держ. ін-т сімейної і молодіжної політики; [редкол. Жданов І. О., Беляєва І. І., Митрофанський С. Ф. та ін.]. – К.: 2015. – С. 88.
- ¹⁵ Головкин Б. М. Запобігання криміналізації молодіжного середовища // Питання боротьби зі злочинністю. – Х.: Право, 2012. – Вип. 23. – С. 85.
- ¹⁶ Про національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту : Указ президента України від 28.09.2004 р. № 1148/2004 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 39. – Ст. 2584.
- ¹⁷ Алкоголь убивает более 40 000 украинцев каждый год [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://tvereza.info/sobriety/today/utoday_ru.html – Назва з екрана.
- ¹⁸ Стратегія державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року : затв. Розпорядженням Каб. Міністрів України від 28 серп. 2013 р. № 735-р // Офіц. Вісн. України. – 2013. – № 76. – Ст. 2829.

Резюме

Оберемко Ю. О. Загальносоціальне запобігання умисним вбивствам, що вчиняються з корисливих мотивів.

Статтю присвячено питанням загальносоціального запобігання умисним вбивствам, що вчиняються із корисливих мотивів. Розглянуто комплекс заходів, реалізація яких є необхідною для створення сприятливих соціально-економічних, соціально-культурних, морально-психологічних та побутово-дозвільних умов розвитку молоді.

Ключові слова: загальносоціальне запобігання, криміналізація молодіжного середовища, державна молодіжна політика, соціальний захист молоді.

Резюме

Оберемко Ю. А. Общесоциальное предупреждение умышленных убийств, совершенных по корыстным мотивам.

Статья посвящена вопросам общесоциального предупреждения умышленных убийств, совершенных по корыстным мотивам. Рассмотрено комплекс мер, реализация которых будет способствовать созданию благоприятных социально-экономических, социально-культурных, морально-психологических и бытовых условий развития молодежи.

Ключевые слова: общесоциальное предупреждение, криминализация молодежной среды, государственная молодежная политика, социальная защита молодежи.

Summary

Oberemko Y. General social prevention of homicides committed for personal gain.

The article is devoted to issues of general social prevention of homicides committed for personal gain. Considered a range of measures, the implementation of which will contribute to the creation of favorable socio-economic, socio-cultural, moral, psychological and living conditions for youth development.

Key words: general social prevention, criminalization of youth environment, state youth policy, social protection of young people.